

Datum: 19. 10. 2020

MOŽNOSTI ZA SODELOVANJE Z EVROPSKO VESOLJSKO AGENCIJO

- Z ESO lahko sodeluje vsako slovensko podjetje ali razvojno raziskovalna inštitucija, ki razvija produkte ali storitve, ki sodijo v delovni program ESE in v področja, pri katerih Slovenija sodeluje (opisana spodaj),
- ESA zagotavlja, da bo večina sredstev, ki jih Slovenija vplačuje, porabljena za projekte, ki jih bodo izvajala slovenska podjetja oziroma inštitucije.

Področja pri katerih Slovenija sodeluje:

- **program Opazovanja Zemlje (do 1 mio EUR letno)** vključuje:
  - izgradnjo in obratovanje satelitov za opazovanje Zemlje in zemeljskih postaj,
  - pridobivanje in obdelavo velikega števila podatkov, za kar se uporabljajo nove tehnologije (računalništvo v oblaku, strojno učenje, umetna inteligenca, block chain tehnologija),
  - uporaba podatkov in oblikovanje aplikacij za namene potreb družbe (označevanje oljnih madežev, opazovanje in napovedovanje plazov, določanje sprememb v vegetaciji, upravljanje z vodnimi viri...)
- **program Splošnih tehnologij (do 1,8 mio EUR letno)**, najbolj »a la carte« program, vključuje vse elemente in vse tehnološke ravni (TLR) razvoja v povezavi z drugimi programi ESE z izjemo telekomunikacij (za inštrumente, satelite, zemeljske postaje, rakete...)
  - tehnološki elementi,
  - materiali,
  - strojna oprema,
  - programska oprema
- **program Človeške in robotske raziskave (300K EUR letno)** - program se ukvarja s človeškimi posadkami ter z robotiko na Luni in Marsu. Vključuje tudi
  - znanstvene raziskave o vplivih vesolja na človeški organizem – breztežnost, osamitev, tesni prostori, priprave astronautov za polete v vesolje, itd,
  - sodelovanje z industrijami, ki se običajno ne ukvarjajo z vesoljem (npr. pogonski sistemi, recikliranje, 3D tisk...),
  - pametna mesta, elektronika, novi senzorji, ipd
- **znanstveni program Prodex (200K EUR letno)** - za inovativne znanstvene projekte vezane na bodoče ali obstoječe misije ESE.

Novi program za Slovenijo:

- po podpisu novega Pridružitvenega sporazuma bo ESA enkrat ali dvakrat na leto objavila razpis, ki bo namenjen samo slovenskim podjetjem in inštitucijam,
- vseboval bo področja, ki bodo le-tem pomagala pri nadaljnjem sodelovanju z ESO:
  - pripravljalne aktivnosti za nove projekte,

- raziskovalne in razvojne aktivnosti na področju vesoljske tehnologije (platforme, inštrumenti, oddajniki, sprejemniki, deli zemeljskih postaj, ipd) v segmentu telekomunikacije in navigacije,
- vesoljske aplikacije (aplikacije razvite na podlagi obstoječe vesoljske tehnologije, kot npr. določanje vodnih virov, zemeljska omrežja, ki se povezujejo s sateliti ipd),
- razvoj satelitov,
- vesoljska znanost,
- izobraževalne aktivnosti tako na univerzitetnem kot na doktorske nivoju,
- pomoč pri izvedbi izstrelitev,
- delavnice za podjetja s področja vesoljske tehnologije.

Kako poslovati z ESO:

- ESA pripravlja razpise in javna naročila, ki so objavljeni na njihovi spletni strani (["Electronic Mail Invitation to Tender System" - EMITS](#)),
- podjetja se prijavijo na razpis neposredno pri ESI in o tem obvestijo delegacijo na MGRT (kontakt na spletni strani [Vlade RS](#)),
- podjetja se lahko na MGRT naročijo na prejemanje novic s področja vesoljske tehnologije,
- spletna stran [Vlade RS](#) vsebuje podrobne informacije o načinu prijave,
- podjetja imajo možnost sodelovanja tudi v okviru [tehnološke harmonizacije](#) .

Zakaj poslovati z ESO:

- ESA vam lahko zagotovi finančna sredstva za razvoj inovativne tehnologije (relevantne za vesoljski program), ki jo kasneje lahko uporabljate v lastnih tržnih produktih,
- sodelovanje z ESO zagotavlja tehnološko odličnost in odpira vrata v mednarodnih podjetjih in inštitucijah,
- sodelovanje z ESO vam bistveno poveča možnost uspeha na razpisih v okviru EU, Obzorje 2020/ Obzorje Evropa – vesolje,
- vesoljski sektor je sektor z stalno rastjo, ki pa je v fazi vključevanja novih privatnih akterjev in postaja vedno bolj poslovno usmerjen.